ირაკლი ფაღავას N6
0144 თბილისი, საქართველო
ცხელი ხაზი:**1481(24/7)**
www.ombudsman.ge
ელ-ფოსტა: **info@ombudsman.ge**

საქართველოს
სახალხო დამცველი
PUBLIC DEFENDER (OMBUDSMAN)
OF GEORGIA

16 ივნისი 2025 წ.

KA000082149219625

№ 25/4734

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს თავმჯდომარეს
ბატონ მიხეილ ჩინჩალაძეს

სასამართლოს მეგობრის (Amicus Curiae) მოსაზრება
ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 11 იანვრის განაჩენის გადასინჯვის თაობაზე სისხლის სამართლის [redacted] საქმეზე [redacted] მიმართ

შემუშავებულია საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის მიერ განხორციელებული შემოწმების შედეგების მიხედვით და გეგზავნებათ „საქართველოს სახალხო დამცველის შესახებ" საქართველოს ორგანული კანონის 21-ე მუხლის „ე" ქვეპუნქტის შესაბამისად.

ბატონო მიხეილ,

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატმა შეისწავლა სისხლის სამართლის საქმეზე, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 11 იანვრის განაჩენი (საქმე N[redacted]), რომლითაც [redacted] ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ" ქვეპუნტით (მიესაჯა თავისუფლების აღკვეთა 4 (ოთხი) წლის ვადით), 362-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით (მიესაჯა ტუსაღობა 4 (ოთხი) თვის ვადით), 363-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (მიესაჯა თავისუფლების აღკვეთა 8 (რვა) თვის ვადით), 236-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით (მიესაჯა თავისუფლების აღკვეთა 2 (ორი) წლის ვადით), 236-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (მიესაჯა თავისუფლების აღკვეთა 4 (ოთხი) წლის ვადით), 323-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით (მიესაჯა თავისუფლების აღკვეთა 13 (ცამეტი) წლის ვადით), 19, 109-ე მუხლის „ა" „გ" და „ზ" ქვეპუნქტებით (მიესაჯა თავისუფლების აღკვეთა 14 (თოთხმეტი) წლის ვადით), 109-ე მუხლის „გ" და „ზ" ქვეპუნქტებით (მიესაჯა უვადო თავისუფლების აღკვეთა), 325-ე მუხლით (მიესაჯა უვადო თავისუფლების აღკვეთა) და 326-ე მუხლით (მიესაჯა უვადო თავისუფლების აღკვეთა). დანიშნული სასჯელები ნაწილობრივ შეიკრიბა და საბოლოოდ, განესაზღვრა უვადო თავისუფლების აღკვეთა.[1]

მასალების შესწავლის შედეგად გამოიკვეთა, რომ [redacted] - [redacted] მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანის (2006 წლის 11 იანვარი) შემდეგ, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში განხორციელებული ცვლილებების შედეგად, იმ ქმედებისთვის (საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლის „გ" და „ზ" ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაული, განზრახ მკვლელობა მსხვერპლის სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით და ისეთი საშუალებით, რომელიც განზრახ უქმნის საფრთხეს სხვათა სიცოცხლეს ან ჯანმრთელობას), რომლის

ჩადენისთვისაც მსჯავრდებულ [redacted] სასჯელის სახედ განსაზღვრული აქვს უვადო თავისუფლების აღკვეთა, შემსუბუქდა პასუხისმგებლობა და მაქსიმალური სასჯელის სახედ განისაზღვრა ვადიანი თავისუფლების აღკვეთა.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის თანახმად, ახალი კანონის მიერ სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის შემსუბუქება წარმოადგენს ახლად გამოვლენილი გარემოების საფუძველზე განაჩენის გადასინჯვის ერთ-ერთ საფუძველს.[2]

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, რამდენადაც მსგავს შემთხვევებზე სასამართლოს მიერ გაკეთებულ განმარტებებს შეუძლიათ მნიშვნელოვანი როლი შეასრულონ ადამიანის უფლებათა დაცვაში, სახალხო დამცველმა გადაწყვიტა, ადამიანის უფლებათა დაცვის კონსტიტუციური მანდატის გათვალისწინებით, სასამართლოს წარუდგინოს სასამართლოს მეგობრის (Amicus Curiae) მოსაზრება.

წინამდებარე სასამართლოს მეგობრის მოსაზრება მომზადებულია დაცვის მხარის (განცხადება და შუამდგომლობა) და საერთო სასამართლოების არქივში [redacted] ბრალდების სისხლის სამართლის საქმის მასალების გაცნობის[3] საფუძველზე.

სასამართლოს მეგობრის მოსაზრებით მიმართვის უფლებამოსილება

მოგეხსენებათ, საქართველოს კონსტიტუციის თანახმად, „სახალხო დამცველის უფლებამოსილება განისაზღვრება ორგანული კანონით“.[4]

„საქართველოს სახალხო დამცველის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის თანახმად, „საქართველოს სახალხო დამცველი უფლებამოსილია, [...] ცალკეულ შემთხვევებში შეასრულოს სასამართლოს მეგობრის (Amicus Curiae) ფუნქცია საერთო სასამართლოებსა და საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოში“.[5] საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის თანახმად, დაინტერესებულ პირს, რომელიც არ არის მხარე განსახილველ სისხლის სამართლის საქმეში, უფლება აქვს, საქმის არსებით განხილვამდე არანაკლებ 5 დღით ადრე სასამართლოს წარუდგინოს საკუთარი წერილობითი მოსაზრება ამ საქმესთან დაკავშირებით.[6]

სასამართლოს მეგობრის მოსაზრება მიზნად არ ისახავს რომელიმე მხარის პოზიციის მხარდაჭერას და ახდენს ადამიანის უფლებათა სამართლის მხოლოდ იმ სტანდარტის იდენტიფიცირებას, რომელიც დადგენილია ადგილობრივი და საერთაშორისო ინსტიტუტების მიერ.

ფაქტობრივი გარემოებები[7]

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 11 იანვრის განაჩენის თანახმად, [redacted] მსჯავრი დაედო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (2006 წლის 28 აპრილის N2937 საქართველოს კანონით განხორციელებული ცვლილებების ამოქმედებამდე მოქმედი რედაქცია) შემდეგი რამდენიმე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის: 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით (ქურდობა, ჩადენილი ბინაში, სადგომში ან სხვა საცავში უკანონო შეღწევით), 362-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით (ყალბი დოკუმენტის დამზადება), 363-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (პირადობის დამადასტურებელი მოწმობის გატაცება), 236-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით (ცეცხლსასროლი იარაღის, საბრძოლო მასალისა და ფეთქებადი ნივთიერების შეძენა და შენახვა), 236-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (ცეცხლსასროლი იარაღის, საბრძოლო მასალისა და ფეთქებადი ნივთიერების მართლსაწინააღმდეგო ტარება), 323-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით (ტერორისტული აქტი), 19, 109-ე მუხლის „ა“ „გ“ და „ზ“ ქვეპუნქტებით (ორი ან მეტი პირის, მსხვერპლის სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებითა და ისეთი საშუალებით, რომელიც განზრახ უქმნის საფრთხეს სხვათა სიცოცხლეს ან ჯანმრთელობას დამამძიმებელ გარემოებებში განზრახ მკვლელობის მცდელობა), 109-ე მუხლის „გ“ და „ზ“ ქვეპუნქტებით (მსხვერპლის სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით და ისეთი საშუალებით, რომელიც განზრახ უქმნის საფრთხეს სხვათა სიცოცხლეს ან ჯანმრთელობას დამამძიმებელ გარემოებებში განზრახ მკვლელობა), 325-ე მუხლითა (საქართველოს პოლიტიკური თანამდებობის პირზე თავდასხმა) და 326-ე მუხლით (საერთაშორისო დაცვით მოსარგებლე პირზე თავდასხმა).

თითოეული მუხლისთვის დანიშნული სასჯელები შემდეგნაირად განაწილდა: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნტით მიესაჯა თავისუფლების აღკვეთა 4 (ოთხი) წლის ვადით, 362-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით - ტუსაღობა 4 (ოთხი) თვის ვადით, 363-ე მუხლის მე-2 ნაწილით - თავისუფლების აღკვეთა 8 (რვა) თვის ვადით, 236-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით - თავისუფლების აღკვეთა 2 (ორი) წლის ვადით, 236-ე მუხლის მე-2 ნაწილით - თავისუფლების აღკვეთა 4 (ოთხი) წლის ვადით, 323-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით - თავისუფლების აღკვეთა 13 (ცამეტი) წლის ვადით, 19, 109-ე მუხლის „ა“ „გ“ და „ზ“ ქვეპუნქტებით - თავისუფლების აღკვეთა 14 (თოთხმეტი) წლის ვადით, 109-ე მუხლის „გ“ და „ზ“ ქვეპუნქტებით მიესაჯა უვადო თავისუფლების აღკვეთა, 325-ე მუხლით მიესაჯა უვადო თავისუფლების აღკვეთა და 326-ე მუხლით მიესაჯა უვადო თავისუფლების აღკვეთა. დანიშნული სასჯელები ნაწილობრივ შეიკრიბა და საბოლოოდ, განესაზღვრა უვადო თავისუფლების აღკვეთა.

2012 წლის 28 დეკემბრის „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2013 წლის 28 თებერვლის (საქმე N[redacted] განჩინებით, ცვლილება შევიდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 11 იანვრის განაჩენში, კერძოდ: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 362-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით, 363-ე მუხლის მე-2 ნაწილითა და 236-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულებისთვის დანიშნული სასჯელებისგან მსჯავრდებული სრულად გათავისუფლდა; 236-ე მუხლის მე-2 ნაწილით დანიშნული სასჯელი გაუნახევრდა; ერთი მეოთხედით შეუმცირდა 323-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით, 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტითა და 19, 109-ე მუხლის „ა“ „გ“ და „ზ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულებისთვის დანიშნული სასჯელები, ხოლო 109-ე მუხლის „გ“ და „ზ“ ქვეპუნქტებით, 325-ე მუხლითა და 326-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულებისთვის დანიშნული სასჯელები დარჩა უცვლელი და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა უვადო თავისუფლების აღკვეთა.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში, 2006 წლის 28 აპრილს შეტანილი ცვლილებებითა და დამატებებით,[8] საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლი დაიყო ნაწილებად და პირველი და მე-2 ნაწილებით გათვალისწინებული დანაშაულისთვის მაქსიმალური სასჯელის სახედ განისაზღვრა ვადიანი თავისუფლების აღკვეთა, ხოლო მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული ქმედებისთვის სასჯელის სახედ გათვალისწინებულ იქნა უვადო თავისუფლების აღკვეთა.[9]

2006 წლის 28 აპრილის საქართველოს N2937 კანონით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში განხორციელებული ცვლილებით, 109-ე მუხლის „გ“ ქვეპუნქტით (განზრახ მკვლელობა მსხვერპლის სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით, 2006 წლის 28 აპრილის კანონის ამოქმედებამდე მოქმედი რედაქცია) გათვალისწინებული ქმედება დაკვალიფიცირდა 109-ე მუხლის 1-ელი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, ხოლო 109-ე მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტით (განზრახ მკვლელობა ისეთი საშუალებით, რომელიც განზრახ უქმნის საფრთხეს სხვათა სიცოცხლეს ან ჯანმრთელობას, 2006 წლის 28 აპრილის კანონის ამოქმედებამდე მოქმედი რედაქცია) გათვალისწინებული ქმედება - საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლის 1-ელი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით.

სამართლებრივი დასაბუთება

საქართველოს კონსტიტუციის თანახმად, „კანონს, თუ იგი არ ამსუბუქებს ან არ აუქმებს პასუხისმგებლობას, უკუძალა არა აქვს.“[10]

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის თანახმად, „სისხლის სამართლის კანონს, რომელიც [...] ამსუბუქებს სასჯელს, აქვს უკუძალა“.[11] ასევე, „თუ ახალი სისხლის სამართლის კანონი ამსუბუქებს სასჯელს ქმედებისთვის, რომლის გამოც დამნაშავე მას იხდის, ეს სასჯელი უნდა შემცირდეს ამ სისხლის სამართლის კანონის სანქციის ფარგლებში“.[12] ხოლო, „თუ დანაშაულის ჩადენიდან განაჩენის გამოტანამდე სისხლის სამართლის კანონი რამდენჯერმე შეიცვალა, გამოიყენება ყველაზე მსუბუქი კანონი.“[13]

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის თანახმად, ახალი კანონის მიერ სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის შემსუბუქება წარმოადგენს ახლად გამოვლენილი გარემოების საფუძველზე განაჩენის გადასინჯვის ერთ-ერთ საფუძველს.[14]

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში, 2006 წლის 28 აპრილს შეტანილი ცვლილებებითა და დამატებებით,[15] საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლი დაიყო ნაწილებად და 1-ელი და მე-2 ნაწილებით გათვალისწინებული დანაშაულისთვის მაქსიმალური სასჯელის სახედ განისაზღვრა ვადიანი თავისუფლების აღკვეთა, ხოლო მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული ქმედებისთვის სასჯელის სახედ გათვალისწინებულ იქნა უვადო თავისუფლების აღკვეთა.[16]

2006 წლის 28 აპრილის საქართველოს N2937 კანონით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში განხორციელებული ცვლილებით, 109-ე მუხლის „გ" ქვეპუნქტით (განზრახ მკვლელობა მსხვერპლის სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით, 2006 წლის 28 აპრილის კანონის ამოქმედებამდე მოქმედი რედაქცია) და 109-ე მუხლის „ზ" ქვეპუნქტით (განზრახ მკვლელობა ისეთი საშუალებით, რომელიც განზრახ უქმნის საფრთხეს სხვათა სიცოცხლეს ან ჯანმრთელობას, 2006 წლის 28 აპრილის კანონის ამოქმედებამდე მოქმედი რედაქცია) გათვალისწინებული ქმედებები დაკვალიფიცირდა, შესაბამისად, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლის 1-ელი ნაწილის „ა" ქვეპუნქტით და „გ" ქვეპუნქტით, და შემსუბუქდა სასჯელის სახე (109-ე მუხლის 1-ელი ნაწილით გათვალისწინებული ქმედებებისთვის სასჯელის სახედ განისაზღვრა მხოლოდ ვადიანი თავისუფლების აღკვეთა, თერთმეტიდან თოთხმეტ წლამდე ვადით).

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრაქტიკა

დანაშაულის ჩადენის შემდეგ სისხლის სამართლის კანონის ცვლილების შემთხვევაში, მსჯავრდებულის მიმართ ყველაზე ხელსაყრელი პასუხისმგებლობის დამდგენი ნორმის გამოყენებაზე უარის თქმას ადამიანის უფლებების დარღვევად აღიარებს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოც.

მიუხედავად იმისა, რომ „ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის ევროპული კონვენციის" მე-7 მუხლში პირდაპირ არ არის მითითებული ქმედების ჩადენის შემდეგ მიღებული ახალი სისხლის სამართლის კანონით დადგენილი უფრო მსუბუქი სანქციის გამოყენების ვალდებულება, 2009 წლის გადაწყვეტილებაში სასამართლომ უარი თქვა ადამიანის უფლებათა ევროპული კომისიის მიერ 1978 წელს მიღებულ განმარტებაზე,[17] გაითვალისწინა რა, რომ 1978 წლის შემდეგ ევროპაში და საერთაშორისო დონეზე წარმოიშვა კონსენსუსი, რომ გამოყენებულ იქნეს სისხლის სამართლის კანონი, რომელიც უფრო მსუბუქ სასჯელს ითვალისწინებს, თუნდაც ასეთი კანონი დანაშაულის ჩადენის შემდეგ ამოქმედდეს.[18]

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ დაადგინა, რომ უფრო მძიმე სასჯელის გამოყენება, მას შემდეგ, რაც სახელმწიფომ და კანონმდებელმა ახალი კანონით პროპორციულად მიიჩნიეს შესაბამისი დანაშაულისათვის, იმ საფუძვლით, რომ ასეთი სასჯელი მოქმედებდა ქმედების ჩადენის დროს, წარმოადგენს მსჯავრდებულის სასარგებლო საკანონმდებლო ცვლილების უგულვებელყოფას და გაუმართლებლად მიიჩნია ისეთი სასჯელის გამოყენება, რომელიც შემდგომ სახელმწიფომ გადაჭარბებულად მიიჩნია ჩადენილი ქმედებისთვის.[19]

შესაბამისად, ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ „ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის" მე-7 მუხლის პირველი პუნქტის დარღვევად მიიჩნია შემთხვევა, როდესაც მსჯავრდებულს მიესაჯა უფრო მძიმე სასჯელი, ვიდრე დანაშაულის ჩადენიდან სასამართლოს საბოლოო გადაწყვეტილების გამოტანამდე განხორციელებული ცვლილებების შედეგად დადგენილი კანონით გათვალისწინებული, მისთვის ყველაზე ხელსაყრელი სასჯელი.[20]

წინამდებარე საქმის ანალიზი

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 11 იანვრის N[redacted] განაჩენის შესწავლით დგინდება, რომ [redacted] უვადო თავისუფლების აღკვეთა განსაზღვრული აქვს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის სამი მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისთვის, კერძოდ: 109-ე მუხლის „გ" და „ზ" ქვეპუნქტებით, 325-ე მუხლითა და 326-ე მუხლით (2006 წლის 28 აპრილამდე მოქმედი რედაქცია).

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 11 იანვრის განაჩენის გამოტანის შემდეგ, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში 2006 წლის 28 აპრილის კანონით

განხორციელებული ცვლილებებით, 109-ე მუხლის „გ“ ქვეპუნქტით (განზრახ მკვლელობა მსხვერპლის სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით, 2006 წლის 28 აპრილის კანონის ამოქმედებამდე მოქმედი რედაქცია) და 109-ე მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტით (განზრახ მკვლელობა ისეთი საშუალებით, რომელიც განზრახ უქმნის საფრთხეს სხვათა სიცოცხლეს ან ჯანმრთელობას, 2006 წლის 28 აპრილის კანონის ამოქმედებამდე მოქმედი რედაქცია) გათვალისწინებული ქმედებები დაკვალიფიცირდა, შესაბამისად, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლის 1-ელი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და „გ“ ქვეპუნქტით, და **შემსუბუქდა სასჯელის სახე, დადგინდა ვადიანი თავისუფლების აღკვეთა, რომლის მაქსიმალური ვადა შეიძლება იყოს თოთხმეტი წელი.**

დასკვნა

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებთ, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში 2006 წლის 28 აპრილის კანონით განხორციელებული ცვლილებები წარმოადგენს საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 310-ე მუხლის „ვ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ ახლად გამოვლენილ გარემოებას, [redacted] მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 11 იანვრის N[redacted] განაჩენის გადასინჯვისთვის.

ვიმედოვნებთ, წინამდებარე დოკუმენტში მოყვანილი სამართლებრივი არგუმენტაცია სასამართლოს განსახილველი საკითხების სათანადო შეფასებაში დაეხმარება.

დამატებით, გაცნობებთ, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, გამოვთქვამთ მზადყოფნას მსჯავრდებულ [redacted] შუამდგომლობის განხილვაზე ზეპირი განმარტების მისაცემად.

პატივისცემით,

---

[1] თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 11 იანვრის განაჩენი არ გასაჩივრებულა.
[2] საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი, მუხ. 310, ქვეპუნ. „ვ“.
[3] საერთო სასამართლოების არქივის 2024 წლის 5 სექტემბრის N07-7646 წერილი.
[4] საქართველოს კონსტიტუცია, მუხ. 35, პუნ. 4.
[5] „საქართველოს სახალხო დამცველის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონი, მუხ. 21, ქვეპ. „ე“.
[6] საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი, მუხ. 55. ნაწ. 1.
[7] გამოყენებულია თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 11 იანვრის განაჩენით (საქმე N1[redacted]) დადგენილი გარემოებები.
[8] „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის თაობაზე 2006 წლის 28 აპრილის საქართველოს N2937 კანონის პირველი მუხლის მე-14 ნაწილით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლი ჩამოყალიბდა შემდეგი რედაქციით:
„მუხლი 109. განზრახ მკვლელობა დამამძიმებელ გარემოებებში
1.განზრახ მკვლელობა:
ა)მსხვერპლის ან მისი ახლო ნათესავის სამსახურებრივ საქმიანობასთან ან საზოგადოებრივი მოვალეობის შესრულებასთან დაკავშირებით;
ბ)მძევლად ხელში ჩაგდებასთან დაკავშირებით;
გ)ისეთი საშუალებით, რომელიც განზრახ უქმნის საფრთხეს სხვათა სიცოცხლეს ან ჯანმრთელობას;
დ)სხვა დანაშაულის დაფარვის ან მისი ჩადენის გაადვილების მიზნით,_
ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით თერთმეტიდან თოთხმეტ წლამდე.
2.განზრახ მკვლელობა:
ა)დამნაშავისათვის წინასწარი შეცნობით ორსული ქალისა;
ბ)დამნაშავისათვის წინასწარი შეცნობით არასრულწლოვანისა ან უმწეო მდგომარეობაში მყოფისა;
გ)ხულიგნური ქვენა გრძნობით;
დ)რასობრივი, რელიგიური, ეროვნული ან ეთნიკური შეუწყნარებლობის გამო;
ე)ჯგუფურად._
ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ცამეტიდან ჩვიდმეტ წლამდე.
3.განზრახ მკვლელობა:
ა)ორი ან მეტი პირისა;
ბ)განსაკუთრებული სისასტიკით;
გ)ანგარებით ან შეკვეთით;
დ)მსხვერპლის სხეულის ორგანოს, ორგანოს ნაწილის ან ქსოვილის გადანერგვის ანდა სხვაგვარად გამოყენების მიზნით;
ე)არაერთგზის (გარდა ამ კოდექსის 110-ე-114-ე მუხლებით გათვალისწინებული მკვლელობებისა)
ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით თექვსმეტიდან ოც წლამდე ან უვადო თავისუფლების აღკვეთით.
შენიშვნა: ამ კოდექსში ახლო ნათესავად ითვლება: მშობელი, შვილად ამყვანი, შვილი, შვილობილი, პაპა, ბებია, შვილიშვილი, და, ძმა, მეუღლე.“
[9] ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის გარდა.
[10] საქართველოს კონსტიტუცია, მუხ. 31, პუნქ. 9.
[11] საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი, მუხ. 3, ნაწ. 1.
[12] იქვე, მუხ. 3. ნაწ. 2.
[13] იქვე, მუხ.3, ნაწ. 3.
[14] საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი, მუხ. 310, ქვეპუნ. „ვ“.

[15] „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის თაობაზე“ 2006 წლის 28 აპრილის საქართველოს N2937 კანონი, მუხ. 1, ნაწ. 14.
[16] ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის გარდა.
[17] ადამიანის უფლებათა ევროპული კომისიის 1978 წლის 6 მარტის გადაწყვეტილება საქმეზე X v. Germany, N7900/77 §§70-72.
[18] ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 2009 წლის 17 სექტემბრის გადაწყვეტილება საქმეზე Scoppola v. Italy (N2), N10249/03, §106.
[19] იქვე, §108.
[20] იქვე, §§119, 121.

საქართველოს სახალხო დამცველი

ხელმოწერილია/
შტამპდასმულია
ელექტრონულად

ლევან იოსელიანი